

Το παρακάτω κείμενο γράφτηκε το Μάιο του 2012 –όταν όλες οι οροθετικές γυναίκες ήταν ακόμη προφυλακισμένες– και ανατυπώθηκε με ορισμένες διορθώσεις τον Οκτώβριο του 2013 με αφορμή την προβολή του ντοκιμαντέρ *Ruins*. Από τότε και με βάση τις εξελίξεις έχουμε κάνει μερικές επιπλέον σκέψεις και συμπληρώσεις στο κείμενο.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΙΣ ΔΙΩΚΟΜΕΝΕΣ ΟΡΟΘΕΤΙΚΕΣ

Όταν το Νοέμβριο του 2011 ο τότε υπουργός υγείας Ανδρέας Λοβέρδος έκανε δηλώσεις του τύπου «[...] μεγάλο πρόβλημα της πόλης είναι η αδήλωτη παράνομη πορνεία και η σχέση της με το πρόβλημα της διάδοσης του AIDS», «[η] μετάδοση γίνεται από την παράνομη μετανάστρια στον Έλληνα πελάτη, στην ελληνική οικογένεια» και «[ν]α φύγουν από τη χώρα οι γυναίκες φορείς»¹ είχε ήδη τη συναίνεση της ελληνικής κοινωνίας ώστε έξι μήνες μετά, το Μάιο του 2012, δεκάδες γυναίκες να διώκονται και να προφυλακιστούν με κακουργηματικές κατηγορίες για «βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη σε βάρος αγνώστου αριθμού προσώπων»². Η σύλληψή τους σε επιχειρήσεις ‘εγκαθάρισης’ του κέντρου της Αθήνας και η διάγνωσή τους ως οροθετικών ήταν αρκετές αφενός για να αναρτηθούν τα στοιχεία και οι φωτογραφίες τους αρχικά στο site της ελληνικής αστυνομίας και στη συνέχεια παντού στα ΜΜΕ, αφετέρου για να οριστούν ως εκδιδόμενες. Κατόπιν τους αποδόθηκε η πρόθεση να μολύνουν[sic] τους πορνοπελάτες γεγονός που τις κατέστησε τη νέα υγειονομική βόμβα. Θεωρούμε πως το νέο αυτό κυνήγι μαγισσών αποσκοπεί καταρχάς στην πειθάρχηση και την καταστολή των γυναικείων σωματών.

Η δημόσια υγεία ως εργαλείο ελέγχου και καταστολής δεν είναι κάτι καινούριο. Ήδη, τους προηγούμενους μήνες με πρόσχημα τη διαφύλαξη της υγείας των ελλήνων πολιτών, είδαμε να χτίζονται στρατόπεδα κράτησης³ και να γίνονται δεκάδες επιχειρήσεις «σκούπα» με στόχο τους μετανάστες και τις μετανάστριες. Εξάλλου, η βιοπολιτική ως μέθοδος διαχείρισης πληθυσμού έχει ξαναχρησιμοποιηθεί. Αρκεί να θυμηθούμε τις τρομουστερίες για τις τρελές αγελάδες και τις γρίπες των πουλερικών αλλά και, πιο πρόσφατα, τη γρίπη H1N1. Έτσι κατασκευάζεται η αίσθηση ότι βρισκόμαστε σε ένα διαρκή κίνδυνο, η οποία έχει διπλή λειτουργία: από τη μία δίνει το «οκ» στους ειδικούς να κάνουν ό,τι είναι αναγκαίο για την ασφάλειά μας, κι από την άλλη μας συσπειρώνει ως έθνος απέναντι σε έναν κοινό εχθρό. Έτσι χτίζεται η ταυτότητα του υγιούς, του έλληνα στρέιτ νοικοκυραίου, που απειλείται από το Άλλο: το ξένο, το μολυσματικό, το μη κανονικό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση τις οροθετικές, τις εκδιδόμενες, τις τοξικοεξαρτημένες, τις μετανάστριες. Εμπλουτίζονται με αυτό τον τρόπο τα ρατσιστικά εργαλεία και οι μέθοδοι αποκλεισμού. Ταυτόχρονα, οι ανακρίβειες και η παραπληροφόρηση από τον υπουργό υγείας αλλά και τα ΜΜΕ δίνουν και παίρνουν. Από ψευδή στατιστικά στοιχεία που μιλούν για αύξηση 1000% των κρουσμάτων του AIDS³ και την εσκεμμένη σύγχυση των όρων AIDS και HIV⁴ μέχρι τις θεαματικές εμφανίσεις στα δικαστήρια με τις κρατούμενες με ιατρικές μάσκες και τους μπάτσους να φοράνε γάντια (ενώ είναι γνωστό πως ο ιός HIV δεν μεταδίδεται ούτε από την επαφή ούτε από τον αέρα). Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα το στιγματισμό του οροθετικού ως ταυτότητας και το συνολικό αποκλεισμό του. Μπροστά στη δημόσια υγεία λοιπόν, όλοι οι θεσμικοί φορείς αδιαφορούν για την αξιοπρέπεια των γυναικών που στιγματίζονται. Η δήλωση του Χρυσόχοϊδη που χαρακτηρίζει υπερβολικές τις αντιδράσεις «για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των γυναικών αυτών, διότι αγνοούν ότι εδώ υπάρχει σύγκρουση δύο δικαιωμάτων. Από τη μια πλευρά, του δικαιώματος στην προσωπικότητα της ιερόδουλης[sic] και από την άλλη πλευρά του υπέρτερου δικαιώματος στην προστασία της δημόσιας υγείας»⁵ είναι έτσι κι αλλιώς υποκριτική, αφού ξέρουμε καλά πως οι κοπέλες αυτές, όπως τόσες άλλες και τόσοι άλλοι που βρίσκονται στο περιθώριο, ποτέ δεν είχαν αυτά τα υποτιθέμενα «δημοκρατικά» δικαιώματα.

¹ http://news247.gr/eidiseis/loverdos_na_apelathoun_oi_allodapes_foreis_toy_aids.1539175.html

² Από δελτίο τύπου της ελληνικής αστυνομίας στις 10 Μαΐου 2012 όπου αναφέρονται οι δικογραφίες: http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=14964&Itemid=902&lang

³ Αντλούμε από διάφορα site: «Όπως είπε ο υπουργός, το 2010 καταγράφηκε αύξηση των κρουσμάτων AIDS κατά 580%, ενώ το 2011 η αύξηση αγγίζει το 1.000%. Αφορμές του πολλαπλασιασμού των κρουσμάτων του AIDS στην Ελλάδα είναι η πορνεία από μη νόμιμα εκδιδόμενες αλλοδαπές και οι σύριγγες των ναρκωτικών» [tvxs, 24/9/11]. «Παγώνουν ακόμα και οι πιο ψύχραιμοι, μπροστά στα στοιχεία σοκ για την ραγδαία αύξηση, της τάξης του 1000%, των κρουσμάτων AIDS το 2011, στην Ελλάδα. Το 2010 το ποσοστό των κρουσμάτων της ασθένειας έφθανε το 580%» [Star, στις 23/9/11]. «Δραματική αύξηση κατά 580% παρουσιάζουν τα νέα κρούσματα AIDS -μεταξύ των χρηστών ενεσίμων ναρκωτικών- στη χώρα μας, ποσοστό που εκτιμάται ότι θα φθάσει στα 1.000% ως το τέλος του χρόνου» [Ημερησία, 24/9/11]. Την ίδια στιγμή τα στοιχεία του ΚΕΕΛΠΝΟ, αναφέρουν 67 κρούσματα του AIDS στην Ελλάδα το 2011, 81 το 2010 και 75 το 2009· δηλαδή το 2011 υπήρχε μείωση των κρουσμάτων. Στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών αναφέρονται 4 περιστατικά. (Αντιγράφουμε από το site του ΚΕΕΛΠΝΟ: <http://www.keelpno.gr/el-gr/νοσήματαθέματαυγείας/λοιμώδηνοσήματα/hivaidσάλλασεξουαλικώςμεταδιδόμενανοσήματα/hivaidσ.aspx#20>).

⁴ Ο HIV είναι ο ιός που προκαλεί τη νόσο του AIDS. Μπορεί κάποια/κάποιος να είναι οροθετική/κός, να έχει δηλαδή τον ιό του HIV, χωρίς ποτέ της/του να νοσήσει.

⁵ <http://tvxs.gr/news/ellada/yperamynontai-tis-dimosieysis-ton-fotografion-ton-ierodoylon>

Τα ΜΜΕ έκαναν ό, τι κάνουν πάντα, πατώντας² πάνω στα σώματα αυτών των γυναικών με κάθε τρόπο. Από ιστορίες για 18χρονους που γλίτωσαν από το θάνατο μέχρι υποτιθέμενες προσωπικές ιστορίες των γυναικών. Ο καθένας έχει πλέον δικαίωμα λόγου πάνω στα σώματά τους. Η ευκολία με την οποία δημοσιεύονται τα προσωπικά δεδομένα και οι φωτογραφίες των γυναικών αυτών στο site της αστυνομίας και σε όλα τα ΜΜΕ έχει τις ρίζες της στο πρόσφατο παρελθόν. Όταν τέθηκε ζήτημα δημόσιας ασφάλειας σε σχέση με βιαστές και παιδεραστές η κοινή γνώμη συμφώνησε πρόθυμα στη δημοσίευση φωτογραφιών τους ώστε να μπορεί να προφυλαχτεί από αυτούς. Από τότε η τακτική αυτή ακολουθήθηκε σε πολλές περιπτώσεις με τελευταία παραδείγματα την πορεία της 12^{ης} Φλεβάρη και συγκρούσεις σε γήπεδα, αναδεικνύοντας πως μια κατάσταση εξαίρεσης μπορεί να γενικευτεί.

Παρόλο που κάποιοι ερμηνεύουν την υπόθεση αυτή ως προειλογικό παιχνίδι εμείς δε νομίζουμε ότι είναι μόνο αυτό, κι ας είναι και αυτό. Οι εκλογές έρχονται και φεύγουν ενώ ο στιγματισμός και η καταστροφή της ζωής έστω και μίας από αυτές τις κοπέλες αποτελούν μόνιμες συνέπειες. Η επιλογή και στοχοποίηση τελικά αυτών των γυναικών δεν είναι καθόλου τυχαία. Είναι αυτές με τους λιγότερους συμμάχους και συγκεντρώνουν πολλές διαφορετικές αποκλίνο-σες ταυτότητες ώστε να υπάρχει η μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση στο στιγματισμό τους.

Και ας μην ξεχνάμε για ποιανού την ασφάλεια γίνονται όλα αυτά τελικά. Γίνονται για την υπεράσπιση της ελληνικής οικογένειας, η οποία αναπαράγει τα κύρια δομικά συστατικά του υπάρχοντος. Από τη μία, την ετεροφυλόφιλη μονογαμική σεξουαλικότητα, θεμέλιο λίθο της πατριαρχίας, που επιδιώκει την απρόσκοπτη αναπαραγωγή της και, από την άλλη, τη διαιώνιση της ελληνικής οικογένειας που είναι απαραίτητη για την ύπαρξη του εθνικού κορμού, του οποίου αποτελεί το βασιικό πυρήνα. Παράλληλα γίνεται για άλλη μια φορά σαφές ότι οι άντρες, πατεράδες, σύζυγοι, γιοι έχουν ανάγκες που πρέπει να εκπληρώνονται. Οι πορνοπελάτες λοιπόν, δεν είναι αυτοί που θα στιγματιστούν. Χαρακτηριστικό της κοινωνίας που ζούμε άλλωστε είναι ότι δε θα διερωτηθεί κανείς αν οι πορνοπελάτες που βρέθηκαν οροθετικοί υπάρχει η περίπτωση να είναι αυτοί που μετέδωσαν τον ιό στις κοπέλες.

Η γυναικεία εμμετάλλευση μέσω της πορνείας πάντα ήταν ένα κοινό μυστικό, και τώρα με τις δηλώσεις των υπουργών απλώς επιβεβαιώνεται για μια ακόμη φορά πόσο δεδομένος και νομιμοποιημένος είναι ο ρόλος του πορνοπελάτη από το κράτος. Η πορνεία είναι μία συνδιαλλαγή μεταξύ του πελάτη που ζητάει, και του νταβατζή που παρέχει ενώ η κοπέλα δεν είναι παρά το εμπόρευμα. Τα πάντα γίνονται για την ικανοποίηση του πελάτη, ο οποίος ζητά νέες υπηρεσίες, ανήλικες κοπέλες και φυσικά, σεξ χωρίς προφυλακτικό για το οποίο πάλι οι σεξεργάτριες κατηγορήθηκαν. Νταβατζήδες, μαφίες και μπάτσοι κερδοσκοπούν εμμεταλλευόμενοι γυναικεία σώματα. Ας μην ξεχνάμε, εξάλλου, ότι στην Ελλάδα όταν μιλάμε για πορνεία μιλάμε κυρίως για θύματα τράφικινγκ.

Όσο για το ΚΕΕΛΠΝΟ, του οποίου ο ρόλος υποτίθεται πως είναι να προστατέψει και να «υποστηρίξει τις ειδικές ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες»⁶, είδαμε πως τελικά αυτό που κάνει είναι να στιγματίζει και να πειθαρχεί βοηθώντας το έργο των μπάτσων και τη φυλάκιση τελικά των γυναικών. Εξάλλου τους εξαναγκαστικούς υγειονομικούς ελέγχους δύσκολα μπορεί κάποιος να τους χαρακτηρίσει ανθρωπιστικό έργο. Το ότι οι εργαζόμενοι θυμήθηκαν να βγάλουν ένα κείμενο καταγγελίας μετά από 2 βδομάδες, 31 προφυλακισμένες γυναίκες και πολύ κράξιμο δεν μας λέει τίποτα. Πόσο μάλλον ένα κείμενο στο οποίο το μόνο που κάνουν είναι να προσπαθούν να αποποιηθούν τις ευθύνες τους και να μας πείσουν για τη χρησιμότητα του έργου τους.

**ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΟΡΟΘΕΤΙΚΕΣ
ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΙ ΟΣΟΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΥΝ ΠΛΑΤΕΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΙΣ ΔΙΩΚΟΜΕΝΕΣ ΟΡΟΘΕΤΙΚΕΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΞ**

⁶ Από ανακοίνωση του συλλόγου εργαζομένων στο κέντρο ελέγχου ειδικών λοιμώξεων στις 11 Μαΐου 2012.

Οι γυναίκες αυτές παρέμειναν προφυλακισμένες έως και 8 μήνες, παρόλο που στη δίκη αθωώθηκαν⁷. Προφυλακίστηκαν με τις κατηγορίες της πορνείας και της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης, παρόλο που εξαρχής όλες, εκτός από μία, αρνήθηκαν ότι ήταν σεξεργάτριες. Ο μόνος λόγος για τον εξαναγκαστικό υγειονομικό έλεγχο που τους ασκήθηκε από ΚΕΕΛΠΝΟ και μπάτσους ήταν η εμφάνισή τους και το γεγονός ότι ήταν γυναίκες μόνες τους στο δρόμο, ενώ ο μόνος λόγος που συνελήφθησαν ως σεξεργάτριες ήταν ότι σε αυτό το τεστ βρέθηκαν θετικές στον HIV. Βλέπουμε έτσι ότι ταυτίζεται η οροθετικότητα με το επάγγελμα της σεξεργάτριας, η οποία χαρακτηρίζεται ως απειλή που θα μολύνει την υγιή ελληνική κοινότητα, ενώ παράλληλα εντείνεται η δαιμονοποίηση του ιού HIV και ο στιγματισμός όσων τον φέρουν. Η διάταξη Λοβέρδου (Γ.Υ. 39α⁸) με βάση την οποία συνελήφθησαν οι γυναίκες και δημοσιοποιήθηκαν τα στοιχεία τους αποσύρθηκε για λίγο από την τότε υφυπουργό υγείας, όμως η επαναφορά της ήταν από τις πρώτες ενέργειες του Άδωνη Γεωργιάδη, με τις ευχές μάλιστα του ΚΕΕΛΠΝΟ⁹, μόλις αυτός διορίστηκε υπουργός υγείας. Αυτό το γεγονός, άλλωστε, δείχνει πως η διαχείριση συγκεκριμένων ομάδων του πληθυσμού με όρους δημόσιας υγείας (δηλ. δημόσιας τάξης), η ίδια η βιοπολιτική, ήρθε για να μείνει.

Όσο τρομακτικά μας φαίνονταν αυτά που συνέβησαν τότε, ήταν μόνο ένα μέρος των στρατηγικών του ελληνικού κράτους για τη διαχείριση των ζώων που αξιολογεί ως περιττές. Είδαμε την επιχείρηση «Ξένιος Ζεύς» εναντίον των μεταναστών να λαμβάνει χώρα τον Αύγουστο του 2012 και να συνεχίζεται μέχρι σήμερα¹⁰, αλλά και την επιχείρηση «Θέτις» το Μάρτιο του 2013 κατά των τοξικοεξαρτημένων¹¹. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν αφενός η σύλληψη μεταναστών με σκοπό τη συγκέντρωσή τους σε κέντρα κράτησης και την απέλασή τους, αφετέρου η σύλληψη τοξικοεξαρτημένων με σκοπό το φακέλωμά τους· ενώ, οι άθλιες συνθήκες των κέντρων αυτών έγιναν ευρέως γνωστές μετά τις τελευταίες εξεγέρσεις των μεταναστών κρατούμενων τον Αύγουστο του 2013. Η βιοπολιτική ως μέσο διαχείρισης πληθυσμιακών ομάδων επιτελεί ένα διπλό ρόλο: από τη μια, εμποδώνει τον ολοένα και εντεινόμενο φόβο στις κοινωνικές ομάδες των μεταναστών και των τοξικοεξαρτημένων αναφορικά με την παρουσία τους στο δημόσιο χώρο. Από την άλλη, παρανομοποιώντας τους μετανάστες, εκμεταλλεύεται τη συνεχή αναζήτηση των ίδιων για βελτίωσης των συνθηκών ζωής τους εντάσσοντάς τους σε έναν «κύκλο παρανομίας» με διάφορα στάδια: από τις συνθήκες κοινωνικού ρατσισμού στα στρατόπεδα κράτησης ή/και τα αστυνομικά τμήματα και από τις δολοφονίες και τους βιασμούς στα σύνορα στον αποκλεισμό τους από τους δημόσιους χώρους των πόλεων. Αυτή είναι η σύγχρονη διακυβέρνηση από το ελληνικό κράτος.

⁷ <http://diokomenesorothetikes.wordpress.com/2013/03/13/αθωώθηκαν-οι-τελευταίες-5-φυλακισμένες/>

⁸ http://www.dsanet.gr/Epikairothta/Nomothesia/ya39a_12.htm

⁹ Η ανακοίνωση του ΚΕΕΛΠΝΟ βρίσκεται εδώ: http://www.keelpno.gr/Portals/0/Αρχεία/Γραφείο Τύπου/2013/Δελτίο Τύπου_2_7_13.pdf

¹⁰ «Αποτελέσματα» της επιχείρησης «Ξένιος Ζεύς» μπορούν να βρεθούν στο site της ΕΛ.ΑΣ: http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=18437&Itemid=0&lang=

¹¹ Αντίστοιχα, «αποτελέσματα» της επιχείρησης «Θέτις» μπορεί να διαβάσει η επίδοξη αναγνώστριά εδώ: http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=25366&Itemid=1073&lang=

Με δεδομένα τα γεγονότα αυτά, δεν αποτέλεσε έκπληξη ότι η χρυσή αυγή εξελέγη στο κοινοβούλιο. Η ελληνική κοινωνία ήταν από πριν (και συνεχίζει να είναι) μια κοινωνία βαθιά ρατσιστική και σεξιστική που με κάθε τρόπο απέκλειε τον κάθε Άλλο ή/και διαφορετικό ως κατώτερο. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προαναφερθείσες στρατηγικές του κράτους, όπως η δημιουργία κέντρων κράτησης μεταναστών και οι επιχειρήσεις «σιούπα» στο κέντρο της Αθήνας, είχαν τεθεί σε εφαρμογή πολύ πριν την είσοδο της χρυσής αυγής στη βουλή. Παρόλ' αυτά, η άνοδος της χ.α. έδωσε πάτημα για να διευρυνθούν ακόμα περισσότερο ρατσιστικές, σεξιστικές και ομοφοβικές συμπεριφορές,¹² καθώς και για μια απροκάλυπτη πλέον δεξιοποίηση του λόγου σε όλο το πολιτικό φάσμα, εντός και εκτός βουλής. Εννοούμε πως η χρυσή αυγή και η δράση της, αν και δεν στηριζόταν από όλους, είχε νομιμοποιηθεί και εδραιωθεί στην καθημερινότητα. Αυτά μέχρι τις 18/9/2013, όταν ο Παύλος Φύσσας δολοφονήθηκε από μέλη της χ.α. οπότε και η κυβέρνηση έσπευσε να την κατηγορήσει ως εγκληματική οργάνωση.¹³ Ωστόσο, αυτή δεν ήταν η πρώτη φορά που οι φασίστες δολοφόνησαν. Εδώ και χρόνια δολοφονούν μετανάστες, τρανς, ομοφυλόφιλους/ες και γυναίκες. Αλλά για πρώτη φορά το Σεπτέμβρη, η ελληνική κοινωνία είδε στο πρόσωπο του θύματος τον εαυτό της. Γίνεται λοιπόν για άλλη μια φορά φανερό ποιες ζωές αναγνωρίζει ο έλληνας πολίτης ως περιττές και σε ποιες κοινωνικές ομάδες είναι διατεθειμένος να δείξει αλληλεγγύη. Με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια: μιας και στη χ.α. είχε προσωποποιηθεί η έκφραση του νεοναζισμού στην Ελλάδα, θεωρήθηκε ότι με τη δίωξη κάποιων βουλευτών της το ζήτημα έληξε. Ωστόσο, ο ρατσισμός, η ομοφοβία και ο σεξισμός παραμένουν ως κυρίαρχες συνθήκες στις καθημερινές συμπεριφορές και σχέσεις μας.

genderasphyxia★

gender_asphyxia@yahoo.com

Νοέμβρης 2013

(Endnotes)

1 Αναγκαία παρένθεση #1: αναφερόμαστε σε «στρατόπεδα κράτησης» και όχι σε «στρατόπεδα συγκέντρωσης» επειδή αναγνωρίζουμε τη μοναδικότητα των δευτέρων, ως ενός “θεσμού” που έλαβε χώρα σε ένα ναζιστικό πλαίσιο με συγκεκριμένα θύματα: τους Εβραίους και τις Εβραίες. Η χρήση του όρου *στρατόπεδο συγκέντρωσης* για να περιγράψει τους χώρους στους οποίους εγκλείονται μετανάστες μέχρι να απελαθούν σχετικοποιεί επικίνδυνα το γεγονός ότι στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο υπήρχε σχέδιο φυσικής εξόντωσης των πληθυσμών –πραγματικής εξόντωσης– που εγκλειόνταν σε εκείνα τα στρατόπεδα. Μέσω της χρήσης αυτού του όρου γίνεται μια προσπάθεια να συγκριθούν δύο ανόμοιες καταστάσεις: δεν είναι ανάγκη να παρομοιάζουμε τους χώρους κράτησης μεταναστών με τα στρατόπεδα συγκέντρωσης για να δείξουμε τη σαπίλα που κουβαλάνε ούτε είναι ανάγκη να σχετικοποιήσουμε την φυσική εξόντωση 6.000.000 Εβραίων σε αυτά, για να πούμε πόσο απαίσια είναι η ύπαρξη στρατοπέδων κράτησης. Εν τέλει, σε μια χώρα όπου ο αντισημιτισμός είναι μια φανταστική σημασία κυρίαρχη σε όλο το (ελληνικό) πολιτικό φάσμα, ιδίως μέσω θεωριών συνωμοσίας και μέσω της *άρνησης του Ολοκαυτώματος*, νομίζουμε ότι δική μας θέση θα έπρεπε να είναι η ανάδειξη του ελληνικού κομματιού του (βλ. χτίσιμο ΑΠΘ πάνω στο εβραϊκό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης) και η υπενθύμιση (τουλάχιστον) των δυσάρεστων αυτών στιγμών της “ελληνικής” ιστορίας.

2 Αναγκαία παρένθεση #2: στο αρχικό κείμενο είχαμε χρησιμοποιήσει τον όρο «κानιβαλίζοντας». Αυτός ο όρος πλέον δε μας βρίσκει σύμφωνες για δύο λόγους: αφενός διότι δαιμονοποιεί τις τελετουργίες εθνοτικών ομάδων που λαμβάνουν χώρα στο μη δυτικό κόσμο. Αφετέρου επειδή εξισώνει ταυτότητες με διαφορετικά προνόμια και διαφορετική θέση στην κοινωνική ιεραρχία. Αποτέλεσμα και των δύο αυτών πρακτικών είναι να μυστικοποιούνται οι κοινωνικές σχέσεις –και οι κοινωνικοϊστορικά παγιωμένες δομές– ανισότητας.

¹² Δεν ξεχνάμε ούτε τα «Αλβανικές κωλοτροπίδες» του Παναγιώταρου έξω από το θέατρο Χυτήριο, ούτε το χαστούκι του Κασιδιάρη στην Κανέλλη: δύο συμπεριφορές-χαρακτηριστικά παραδείγματα της ομοφοβίας και του μισογυνισμού που συνιστούν σημασιές απαραίτητες για να κοινωνικοποιηθεί κάποιος ως Έλληνας.

¹³ Την ίδια στιγμή, το κράτος εμφανίζεται ως ο τιμωρός, καλύπτοντας το «κενό» που άφησε πίσω της η χ.α. προβαίνοντας σε σχεδόν καθημερινές επιχειρήσεις “σιούπα” εναντίον μεταναστών στο κέντρο της Αθήνας.